

Ο αμερικανός σκηνοθέτης και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Στάνφορντ Ρας Ρεμ δίνει τις τελευταίες οδηγίες στους ηθοποιούς της παράστασης «Οι περιπλανήσεις του Οδυσσέα»

Ελληνικές περιπέτειες σαν τον Οδυσσέα

Ο σκηνοθέτης στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ Ρας Ρεμ σε μια διαφορετική Οδύσεια

ΤΗΣ ΔΑΦΝΗΣ ΚΟΝΤΟΔΗΜΑ

Το θέατρο αποτέλεσε αφορμή για να συναντηθούν ένας μυθικός ήρωας, ο ομηρικός Οδυσσέας, με τον αμερικανό σκηνοθέτη και καθηγητή του Πανεπιστημίου Στάνφορντ Ρας Ρεμ, ο οποίος σκηνοθετεί τις «Περιπλανήσεις του Οδυσσέα» (σε μετάφραση Ολιβιέρ Τάπλιν) με την ομάδα του Stanford Summer Theater στο Ίδρυ-

«Σήμερα βλέπω στους δρόμους άστεγους και πεινασμένους», λέει ο Ρας Ρεμ

μα Μιχάλης Κακογιάννης. Ακόμη και οι πορείες τους προκαλούν - περιέργως - συγκρίσεις και διάλογο.

Η λακτάρα για μια επιτυχημένη ζωή οδήγησε τον Ρας Ρεμ στην Ελλάδα στα τέλη του 1970. Λάτρευε την Αθήνα, τον ήλιο και τη φιλική διάθεση των Ελλήνων. Έκανε κάθε λογής δουλειά - ντουμπλάρισμα ταινιών της Finos Films, αλλά και ταινιών πορνογραφικού περιεχομένου - και ζούσε ως παράνομος μετανάστης σε συνθήκες φτώχειας.

Οι περιπέτειές του τον οδήγησαν αργότερα στο δεύτερο καλύτερο πανεπιστήμιο του κόσμου για το 2011-2012, το Στάνφορντ. Όλα αυτά, ως αποτέλεσμα της δυνατής του θέλησης, ανάλογης με εκείνη ενός σύγχρονου Οδυσσέα.

«Έζησα στην Ελλάδα παράνομα για κάποιους μήνες», θυμάται ο αμερικανός σκηνοθέτης και καλλιτεχνικός διευθυντής του Stanford Summer Theatre. «Πήγαίνα στη Γιουγκοσλαβία, για να περνά τα σύνορα και να ανανεώνεται η βίζα μου. Ήταν φρικτό. Ήταν η εποχή που ο Τζιμ Κάρτερ εκλέχτηκε πρόεδρος των ΗΠΑ. Ο συνοριοφύλακας ήταν τόσο χαρούμενος με την εκλογή αυτή (τότε ο κόσμος μισούσε τον Νίξον και τον Φορντ) που με άφησε να περάσω... Ήμουν τυχερός», λέει.

Τότε, το μόνο που τον ενδιέφερε ήταν η επιβίωση. «Έμενα επί δύο μήνες σε μοτέλ με έξι άλλους. Βρήκα, ευτυχώς, μαθητές για να διδάξω αγγλικά και δουλειά σε πολιτιστικά κέντρα, στο Ελληνοβρετανικό Συμβούλιο. Συμμετείχα επίσης ως ηθοποιός σε ρόλο αμερικανού χίπι σε ταινίες όπως "Το κλειστό παράθυρο". Ντούμπλαρα ελληνικές ταινίες στα αγγλικά που πωλούνταν στο Χονγκ Κονγκ και τον Καναδά.

Αργότερα ντούμπλαρα και πορνό», λέει ξεσπώντας σε γέλια. «Είναι εξευτελιστική δουλειά, αλλά δεν μετανιώνω που έκανα όλα αυτά. Μετανιώνω που έφυγα από την Ελλάδα».

«Σήμερα βλέπω στους δρόμους της Αθήνας άστεγους και πεινασμένους. Κάτι που δεν είχα δει στο παρελθόν. Από την άλλη, υπάρχουν πεζοδρόμοι και καλό δίκτυο συγκοινωνιών, δεν έχει τόσο θόρυβος... Πρέπει λοιπόν να βλέπουμε και τα πράγματα που έχουν καλύτερήσει» λέει ο Ρας Ρεμ.

Όσο για την κρίση στην Ελλάδα, θεωρεί πως οι ήρωες όπως ο Οδυσσέας αλλά και η ιστορία της χώρας που «αποτελεί το θεμέλιο της δυτικής κοινωνίας» δεν θα ξεχαστούν. «Δεν έχουμε τέτοιο παρελθόν στην Αμερική. Έχουμε τον Μάικλ Τζάκσον... Αλλά τίποτα τόσο σπουδαίο. Όλοι πηγαίνουμε πίσω, στην αρχαία Ελλάδα, για να μάθουμε ποιο πραγματικά είμαστε», λέει ο σκηνοθέτης και πολιτικός ακτιβιστής.

«Υπάρχουν πράγματα που πρέπει να αλλάξουν στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα. Ελπίζω αυτή η αλλαγή να μην έρθει μέσα από τη βία και τον φασισμό. Οι δύσκολοι καιροί εγχειμονούν κινδύνους».

Ο χαμαιλέων απατεώνας και πολυμήχανος

Οι επαγγελματίες ηθοποιοί και σπουδαστές του Πανεπιστημίου Στάνφορντ στήνουν σκεδίες και ολόκληρο υψιά με λευκό ύφασμα, μερικά κουτιά και ξύλα. Αναλαμβάνουν ρόλο αφηγητή και με μιμικές ή συμβολικές κινήσεις μεταμορφώνονται σε Καλυψώ ή σε Οδυσσέα... Στις πρώτες σειρές, ο Ρας Ρεμ παρατηρεί και προτείνει - δημοκρατικά. «Οι περιπέτειες του Οδυσσέα» μοιάζουν με παιχνίδι στα όρια του πραγματικού και της μυθοπλασίας. «Ο Οδυσσέας μπορεί να προσαρμοστεί στις καταστάσεις. Θα μπορούσαμε να τον χαρακτηρίσουμε χαμαιλέοντα. Είναι πολυμήχανος, έξυπνος αλλά και απατεώνας. Ξέρει να επιβιώνει», λέει ο σκηνοθέτης. «Δεν θέλει να γίνει πλούσιος ούτε να κυβερνήσει τον κόσμο. Θέλει απλά πράγματα, την οικογενειακή θαλπωρή». Η θεατρική μεταφορά της Οδύσειας πρωτοσυνέβηκε το 1992 στον κήπο του μουσείου Getty στο Μαλιμπού. Φέτος ανανεώθηκε και παρουσιάζεται στην Αθήνα στο πλαίσιο του προγράμματος «Αρχαίο δράμα: επιρροές και σύγχρονες προσεγγίσεις». Αργότερα θα παρουσιαστεί στην Καλιφόρνια.

INFO

«Οι περιπέτειες του Οδυσσέα» στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης (Περακώς 206, Ταύρος, τηλ. 210-3418.550) στις 20.30. Εισιτήρια: 10, 5 (φοιτητικό, άνεργα) ευρώ, δωρεάν (για μαθητές, σπουδαστές θεάτρου κ.ά.). Έως και το Σάββατο